

Baronesa

září, říjen, listopad 2014

Evropská Noc vědců na hvězdárně barona Artura Krause v Pardubicích

*Hvězdárna barona Artura Krause se již podesáté zapojí do největší jednodenní akce pro vědu v Evropské unii. Večer 26. září 2014 bude pro návštěvníky připraven bohatý program. Přijďte se přesvědčit, že fyzika je všude kolem nás a může vás bavit. Cestou ke hvězdám si můžete zahrát a zasoutěžit o ceny ve stánku **Europe Direct Pardubice**. Pozorování hvězdné oblohy bude probíhat po celou **Noc vědců**. S průvodci z **Astronomické společnosti Pardubice** můžete obdivovat nejkrásnějších vesmírné objekty podzimní oblohy přes objektivy velkých astronomických dalekohledů. **Těšíme se na Vaši návštěvu!***

čtvrtletník Hvězdárny barona Artura Krause

DDM ALFA Pardubice, ul. Gorkého 2658

Astronomické zajímavosti na podzim 2014

Merkur	koncem října a v první polovině listopadu ráno nad východním obzorem		
Venuše	viditelnost končí v září nízko na východě, později nepozorovatelná		
Mars	večer nízko nad jihozápadním obzorem		
Jupiter	ve druhé polovině noci, viditelnost se zlepšuje až do konce roku		
Saturn	večer nízko nad jihozápadním obzorem, od října nepozorovatelný		

Měsíc	První čtvrt' nastává	02. 9. 12:10	01. 10. 20:32	31. 10. 03:47
	Úplněk nastává	09. 9. 02:37	08. 10. 11:50	06. 11. 23:22
	Poslední čtvrt' nastává	16. 9. 03:04	15. 10. 20:12	14. 11. 16:15
	Nov nastává	24. 9. 07:13	23. 10. 22:56	22. 11. 13:31
	První čtvrt' nastává			29. 11. 11:05

Pozn.: Časové údaje jsou platné pro středoevropský čas (SEČ). V neděli 26. 10. 2014 ve 3 h 28 min končí středoevropský letní čas (SELČ)

Slunce Dny se zkracují. Dne **23. 9. 2014 ve 3:28** Slunce vstupuje do znamení Vah a nastává *podzimní rovnodennost*.
V pondělí **1. 9. 2014** vychází v 06:15 SELČ, zapadá v 19:44 SELČ.
V neděli **30. 11. 2014** vychází v 07:35 SEČ, zapadá v 16:02 SEČ.

Nejzajímavější úkazy a události

28. září: Měsíc v konjunkci se Saturnem

Měsíc ve fázi srpku krátce po novu se bude nacházet 0,2 ° severně od planety Saturnu. Zákryt Saturnu Měsícem nebude pozorovatelný v našich zeměpisných šířkách, jelikož nastane pod obzorem. Seskupení Měsíce, Saturnu a Marsu v blízkosti hvězdy Antares v souhvězdí Štíra bude pozorovatelné 27. až 29. 9. večer nad jihozápadním obzorem. Nedaleko lze dalekohledem najít trpasličí planetu Ceres a planetku Vesta.

21. října: Maximum meteorického roje Orionidy

Pravidelný meteorický roj je způsobený proudem prachových částic, které zanechala na své oběžné dráze slavná Halleyova kometa. Meteory zdánlivě vylétají z radiantu ležícího v horní části souhvězdí Orionu. Za hodinu může spadnout až 20 meteorů. Jedná se o velice rychlé a jasně zářící meteory, prolétající atmosférou rychlostí až 66 km/s. Měsíc se blíží do novu a nebude rušit, pro pozorování lze očekávat dobré podmínky.

Pozorování podzimní oblohy

Letní souhvězdí se pomalu schovávají za západní obzor a na podzimní oblohu stoupají souhvězdí bájných postav z dávných dob - hrdiny Persea a nádherné Andromedy, etiopského krále Kefea i jeho ješitné manželky Kasiopeji. Nejvýraznější je souhvězdí Kasiopeji, jejichž pět nejjasnějších hvězda tvoří písmeno W. Pod Kasiopeou leží souhvězdí Persea, kde můžeme nalézt několik jasných hvězdokup. V souhvězdí Andromedy jsou nejjasnější hvězdy seřazeny téměř do jedné přímky. Nad prostřední z nich je pozorovatelná oválná mlhavá skvrnka - jedná se o Galaxii v Andromedě, nejvzdálenější vesmírný objekt viditelný bez dalekohledu.

□□ Hvězdárna barona Artura Krause pro veřejnost

Hvězdárna barona Artura Krause ve spolupráci s Astronomickou společností Pardubice pro Vás připravila přednášky na zajímavá témata probíhající po celý školní rok 2014/2015 mimo letní měsíce, ve kterých se činnost hvězdárny přesunuje na letní tábory a různá astronomická soustředění.

Mimo jiné obsahuje programový sortiment hvězdárny velmi zajímavé audiovizuální pořady, zajímavé experimenty a program pro objednané skupiny různých věkových kategorií. Veškeré informace naleznete na webu www.astropardubice.cz.

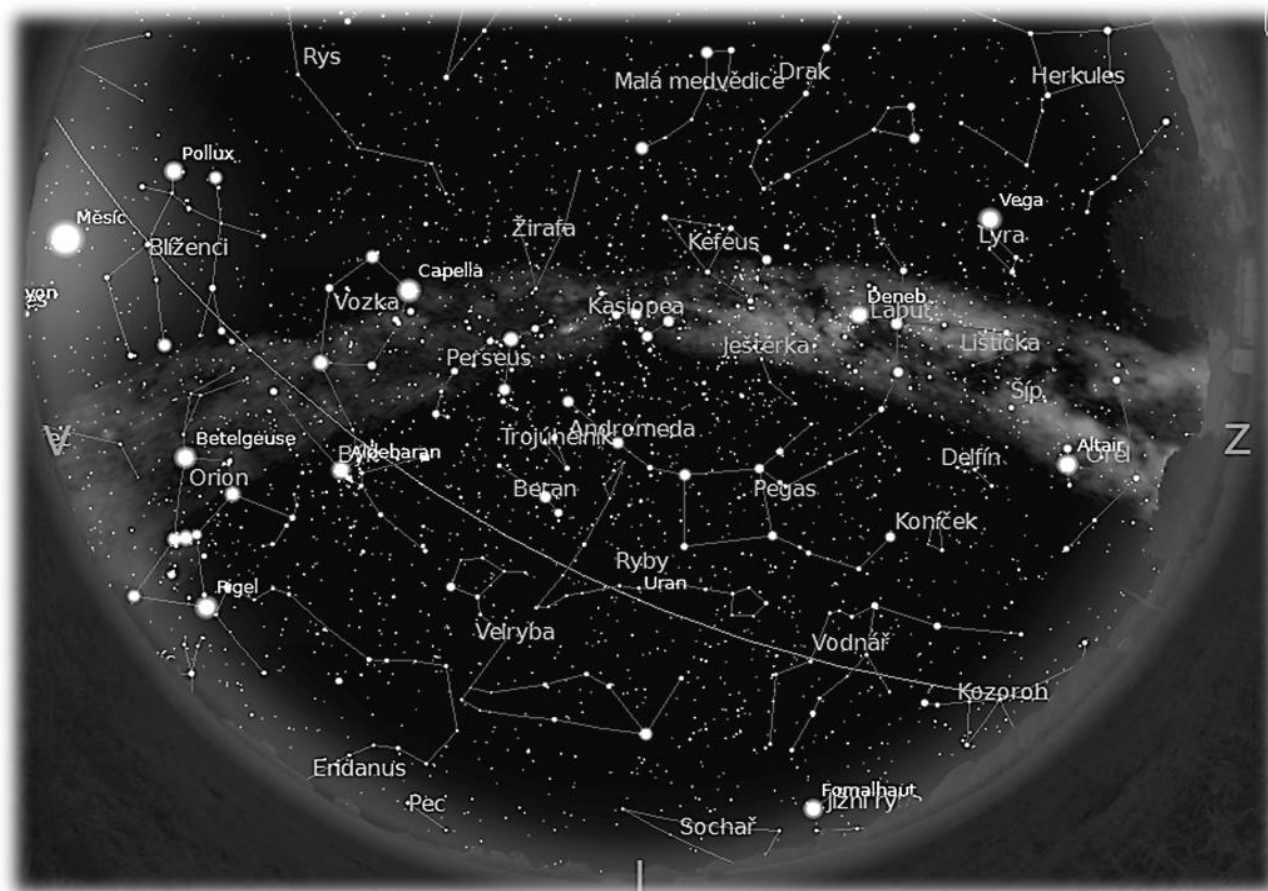
Na Hvězdárně barona Artura Krause se nachází automatizovaný zrcadlový dalekohled o průměru 0,45 m. Je to jeden z největších dalekohledů v České republice určený pro popularizaci astronomie a pozorování pro veřejnost. **Přijďte se podívat! Těšíme se na Vaši návštěvu.**

Připravované přednášky a akce pro veřejnost

- **Pátek 26. září od 19. hodin** – Akce „Evropská noc vědců na hvězdárně barona Artura Krause“. Již tradičně se čtvrtý pátek v září od 19.00 do 24.00 pardubická hvězdárna připojí k Noci vědců, která současně probíhá na stovkách vědeckých i vědecko- popularizačních pracovišť v Evropě. Návštěvníky čeká komentovaná prohlídka kopule s ukázkou práce s přístroji, v případě příznivého počasí možnost vyzkoušet si astronomické pozorování velkými dalekohledy z kopule i mobilními dalekohledy z terasy. Informační středisko Europe Direct Pardubice připravilo spoustu soutěží, kvízů i cen pro děti malé i velké. Přijďte se podívat, čeká vás skvělá možnost nechat se fascinovat a bavit, soutěžit, poznávat a hrát si...
- **Čtvrtek 16. října** – Představení **ÚDiF neboli Úžasné Divadlo fyziky**. Zveme vás na představení skupiny profesionálů evropské úrovně, kteří se rozhodli bavit diváky fyzikou. Poznejte podstatu a příčiny neobyčejných jevů okolo nás. Ve velkém sále KD Hronovická připravujeme od 10 hodin dopolední představení pro školy a odpolední představení pro všechny, které fascinuje svět kolem nás nebo se chtějí jen pobavit. V hlavní roli se můžete těšit na Fyziku a Experiment, scénář a režie Radost z poznání., speciální efekty dodává Příroda.
- **Pátek 28. listopadu od 19 hodin** – *Přednáška „Kosmologie“* Přednášející a vzácný host prof. RNDr. Petr Kulhánek, CSc. , přední český vědec zabývající astrofyzikou, fyzikou plazmatu a teoretickou mechanikou, uvedené obory vyučuje na ČVUT v Praze. Chcete znát odpovědi na otázky vzniku, vývoje a osudu vesmíru? Zajímají Vás metody výzkumu a nejnovější výsledky vědeckého bádání. Pojďme alespoň na chvíli společně vstoupit do fascinujícího světa na hranici lidského poznání.

Mapa noční oblohy

Situace na mapě odpovídá datu 15. 10. 2014 ve 24.00 hodin SEČ

HVĚZDÁRNA JE NA PODZIM OTEVŘENA:

ZÁŘÍ	PÁTEK	20:00 – 22:00
ŘÍJEN	STŘEDA, ČTVRTEK, PÁTEK	19:00 – 21:00
LISTOPAD	STŘEDA, ČTVRTEK, PÁTEK	18:00 – 20:00

POZOROVÁNÍ POUZE ZA JASNÉHO POČASÍ, PŘI ZATAŽENÉ OBLOZE NABÍZÍME NÁHRADNÍ PROGRAM.

VSTUPNÉ: DOSPĚLÍ 30 Kč, DĚTI (DO 15 LET) 15 Kč

Objednávky pro organizované kolektivy i jednotlivce mimo uvedený čas zasílejte vedoucímu pracovníkovi Hvězdárny barona Artura Krause, panu *Petru Komárkovi*.

e-mail: info@astropardubice.cz, telefon: 603 165 366, 466 310 563

Další informace naleznete na:

www.astropardubice.cz